

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z GEOGRAFII**

POZIOM ROZSZERZONY

13 MAJA 2016

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 22 strony (zadania 1–33) oraz barwną mapę. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Podczas egzaminu możesz korzystać z linijki, lupy i kalkulatora prostego.
7. Barwną mapę możesz oderwać, ale po zakończeniu pracy włóż ją do arkusza egzaminacyjnego.
8. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Godzina rozpoczęcia:
14:00**

**Czas pracy:
150 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 60**

Zadania od 1. do 6. wykonaj na podstawie barwnej mapy okolic Iwonicza-Zdroju i Rymanowa w Beskidach.

Zadanie 1. (1 pkt)

Na fotografii przedstawiono zapórę wodną na Wisłoku.

Na podstawie: www.wikimedia.org

Zaznacz kierunek geograficzny, w którym ustawiono obiektyw aparatu fotograficznego podczas wykonywania zdjęcia.

- A. S   B. SW   C. NE   D. N

Zadanie 2. (1 pkt)

Wzgórza Rymanowskie tworzą ciąg wzniesień, w tym wzniesienia wymienione poniżej.

Przyporządkuj opisom podanym w tabeli nazwy wzniesień, dobrane z podanych poniżej.

Sucha Góra (D3)

Glorietka (E3/4)

Zamczyska (G4)

Kopiec (H/I 4)

Opis wzniesienia		Nazwa wzniesienia
1.	Zachodnie stoki wzniesienia schodzą w kierunku doliny rzeki Tabor.	
2.	Na stokach wzniesienia znajdują się szyby naftowe, a u południowego podnóża jest położona przełęcz.	
3.	Przez wzniesienie przebiega dział wodny między dorzeczem rzeki Tabor i dorzeczem Wisłoka.	

Zadanie 3. (2 pkt)

Odszukaj na barwnej mapie w polu E/F3 orczykowy wyciąg narciarski.

Oblicz średni spadek stoku na odcinku od górnej do dolnej stacji wyciągu narciarskiego. Wynik podaj w %. Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

Spadek: .....

Zadanie 4. (1 pkt)

W której miejscowości – Rymanowie czy Sieniawie – występuje większe zagrożenie powodziowe? Uzasadnij odpowiedź.

Miejscowość: .....

Uzasadnienie:

.....
.....

Zadanie 5. (2 pkt)

Podaj dla każdego z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w tabeli nazwę obiektu, który świadczy o prowadzeniu takiej działalności na obszarze przedstawionym na mapie. Podaj pole mapy wskazujące lokalizację danego obiektu.

Działalność gospodarcza	Nazwa obiektu	Miejsce występowania (oznaczenie pola mapy)
Górnictwo		
Energetyka		

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.
	Maks. liczba pkt	1	1	2	1	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 6. (2 pkt)

Oblicz szerokość geograficzną równoleżnika, na którym wysokość górowania Słońca 21 marca wynosi $40^{\circ}26'$. Zapisz obliczenia. Podaj nazwę obiektu kultury materialnej, który na barwnej mapie znajduje się na tym równoleżniku.

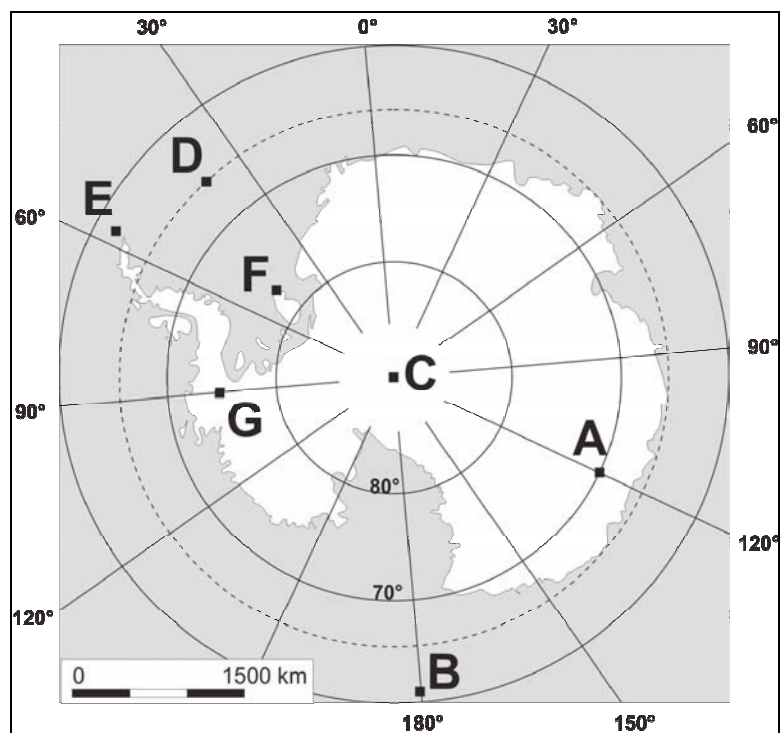
Obliczenia:

Szerokość geograficzna: .....

Nazwa obiektu: .....

Zadanie 7. (2 pkt)

Na mapie Antarktyki oznaczono literami A–G wybrane punkty.

Uzupełnij tabelę. Wpisz litery, którymi oznaczono na mapie punkty opisane poniżej.

Opis punktu		Litera na mapie
1.	Punkt, dla którego nie można określić długości geograficznej.	
2.	Punkt, który wskazuje lokalizację polskiej Stacji Antarktycznej im. H. Arctowskiego ($62^{\circ}10'S$, $58^{\circ}28'W$).	
3.	Punkt, w którym 22 grudnia o północy Słońce widać na linii horyzontu.	

Zadanie 8. (1 pkt)

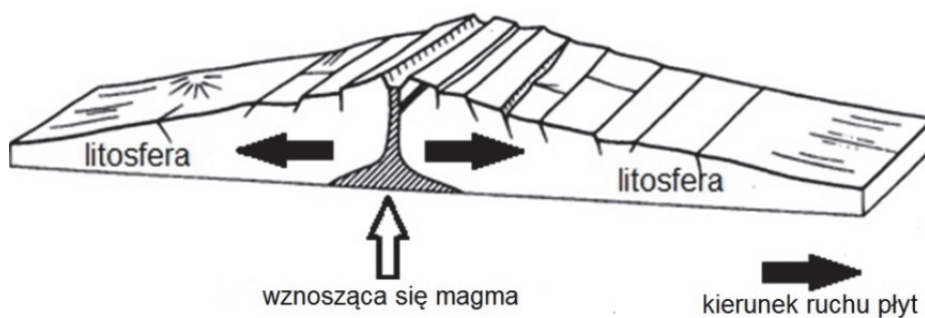
Uporządkuj wymienione poniżej wydarzenia geologiczne w kolejności od najstarszego do najmłodszego. Wpisz w puste pola litery, którymi oznaczono dane wydarzenie.

- A. Powstanie pokładów węgla kamiennego na Wyżynie Śląskiej.
- B. Osadzenie się lessów na Wyżynie Sandomierskiej.
- C. Nasunięcie się na obszar Polski lądolodu podczas zlodowacenia Sanu.
- D. Powstanie złóż żelaza w rejonie Suwałk.

Wydarzenie najstarsze	→			Wydarzenie najmłodsze
D				

Zadanie 9. (1 pkt)

Na rysunku przedstawiono granicę tektoniczną między dwoma płytami litosfery.

Na podstawie: www.strefy_rozrostu_i_subdukcji.republika.pl

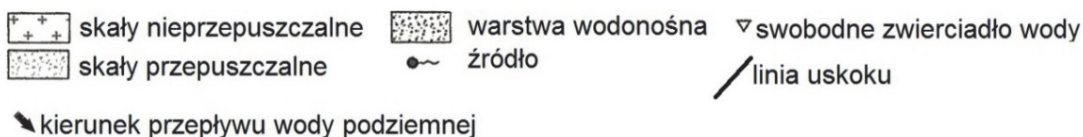
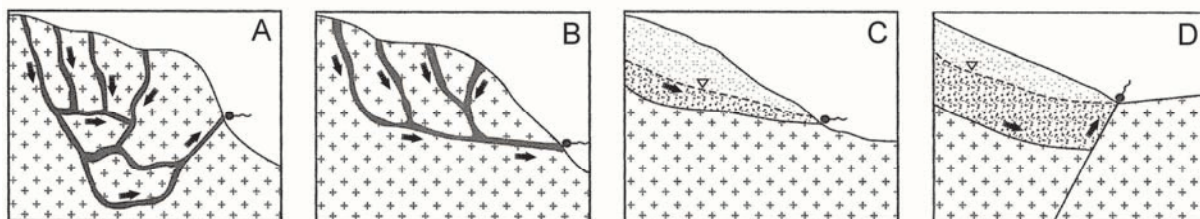
Zaznacz trzy skutki, które wystąpią w wyniku rozwoju sytuacji tektonicznej przedstawionej na rysunku.

- A. Trzęsienia ziemi.
- B. Powstanie doliny ryftowej.
- C. Powstanie rowu oceanicznego.
- D. Formowanie się gór zrębowych.
- E. Wzmoczona aktywność wulkaniczna.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	6.	7.	8.	9.
	Maks. liczba pkt	2	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 10. (1 pkt)

Na rysunkach przedstawiono wybrane typy źródeł.

Na podstawie: P. Czubła, E. Papińska, *Geografia fizyczna*, Warszawa 2002.

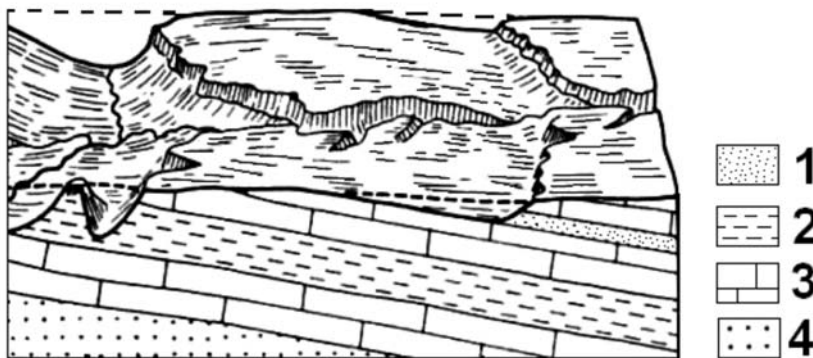
W dwóch źródłach spośród przedstawionych na rysunkach woda wypływa na powierzchnię pod wpływem ciśnienia hydrostatycznego.

Podaj litery, którymi oznaczono rysunki przedstawiające te źródła.

..... , ...

Zadanie 11. (1 pkt)

Na rysunku przedstawiono wybrany typ ułożenia warstw skalnych.

Na podstawie: www.geologie.vsb.cz

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Na rysunku przedstawiono układ warstw skalnych zwany monokliną.	P	F
2.	Najstarsza warstwa została oznaczona na rysunku numerem 2.	P	F
3.	W warstwie oznaczonej na rysunku numerem 3 erozja zachodzi intensywniej niż w warstwie oznaczonej numerem 2.	P	F

Zadanie 12. (2 pkt)

Uzupełnij tabelę nazwami form rzeźby eolicznej według kryterium podanego w tabeli. Nazwy form wybierz spośród wymienionych poniżej.

barchan   delta   graniak   grzyb skalny   kem   ripplemarki   sandr

Erozyjne formy rzeźby eolicznej	Akumulacyjne formy rzeźby eolicznej
•	• .....
•	• .....

Zadanie 13. (2 pkt)

Na fotografii przedstawiono formę rzeźby występującą na obszarze Polski.

Na podstawie: www.polska.pl

Podaj nazwę formy rzeźby przedstawionej na fotografii oraz nazwę procesu, który doprowadził do jej powstania. Wyjaśnij, na czym ten proces polega.

Nazwa formy rzeźby: .....

Nazwa procesu: .....

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

.....

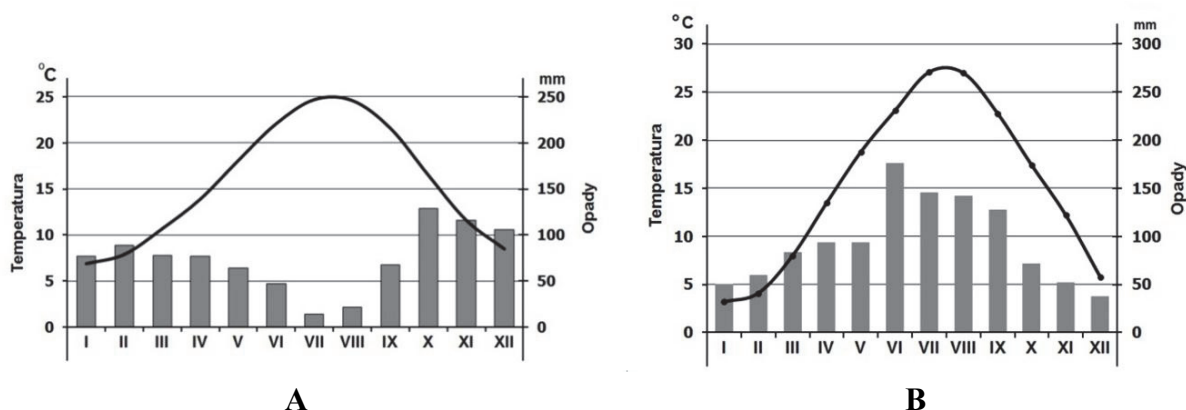
.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	10.	11.	12.	13.
	Maks. liczba pkt	1	1	2	2
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 14. (3 pkt)

Klimatogramy A i B sporządzono dla dwóch wybranych stacji meteorologicznych.

Na podstawie: B. Pydziński, S. Zając, *Klimatologia w szkole*, Warszawa 1980.

a) Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Obie stacje meteorologiczne położone są w strefie klimatów

- A. umiarkowanych.
- B. podzwrotnikowych.
- C. zwrotnikowych.
- D. równikowych.

b) Dobierz do klimatogramów A i B po jednym regionie, w którym występują warunki klimatyczne przedstawione na klimatogramach. Nazwy regionów dobierz z podanych poniżej.

Irlandia

Półwysep Apeniński

Nizina Amazonki

Nizina Chińska

Nizina Turańska

Stacja A .....

Stacja B .....

Zadanie 15. (1 pkt)

Przedstaw skutek występowania monsunów, który jest niekorzystny dla działalności gospodarczej człowieka.

.....

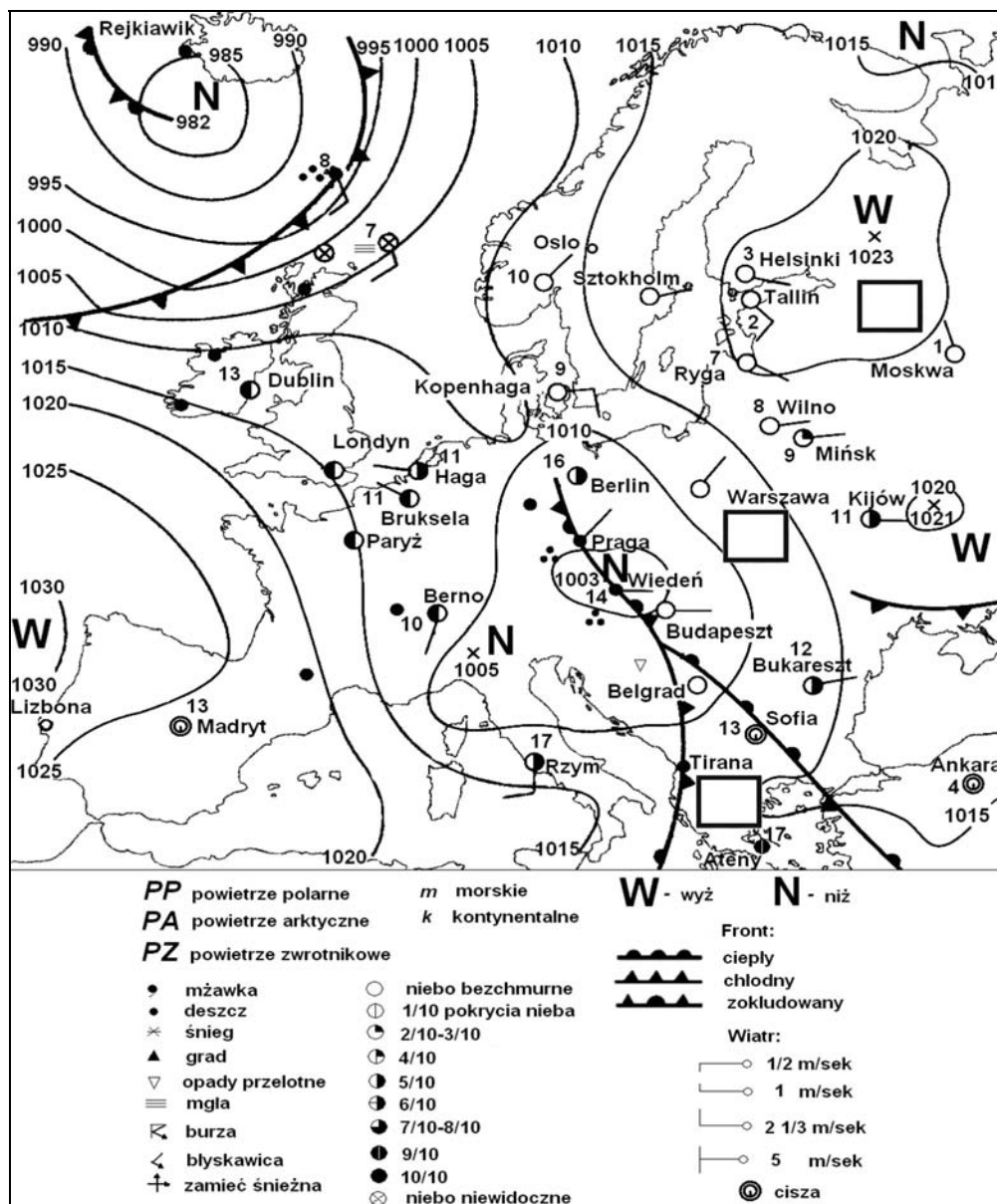
.....

.....

.....

Zadanie 16. (2 pkt)

Na mapie przedstawiono sytuację synoptyczną w Europie w maju w wybranym dniu.

Na podstawie: K. Kozuchowski, *Meteorologia i klimatologia*, Warszawa 2005.

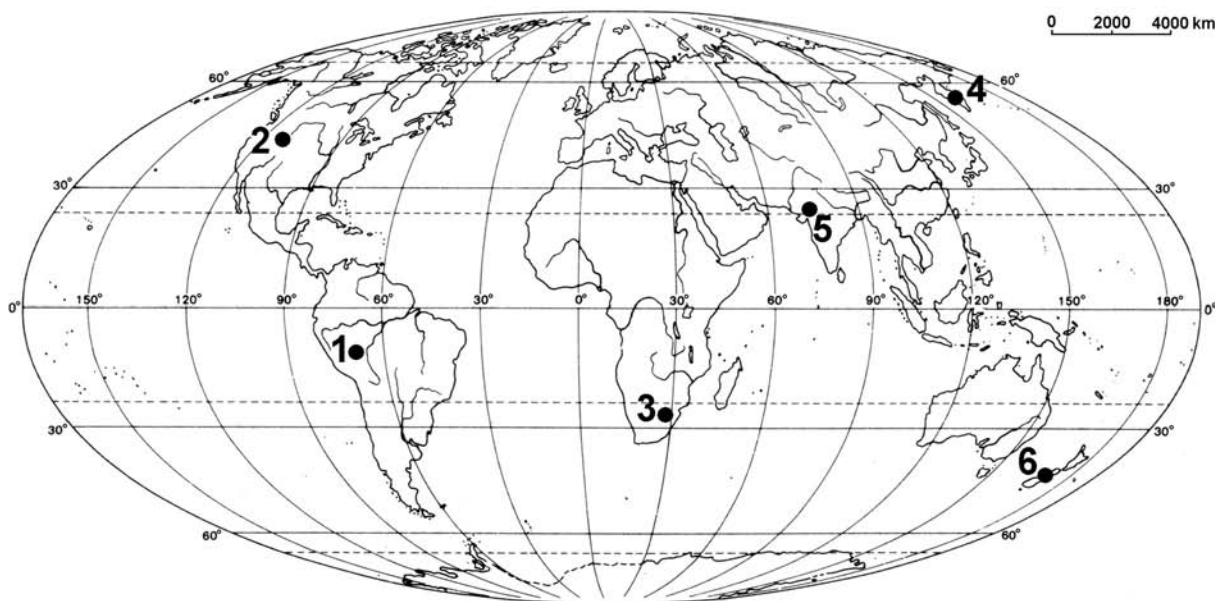
- a) Wpisz w trzy wyznaczone prostokąty na mapie, zgodnie z legendą, skróty nazw napływających mas powietrza.
- b) Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Półwysep Jutlandzki znajduje się pod wpływem klina wysokiego ciśnienia.	P	F
2.	Portugalia znajduje się pod wpływem Wyżu Azorskiego.	P	F
3.	W Wiedniu jest wyższe ciśnienie atmosferyczne niż w Reykjavíku.	P	F

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	14a)	14b)	15.	16a)	16b)
	Maks. liczba pkt	1	2	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 17. (1 pkt)

Na mapie świata oznaczono numerami od 1 do 6 wybrane miejsca.

Jeden spośród poniższych opisów poprawnie przedstawia powstawanie gejzerów.

- A. Gejzer to źródło wody, która w strefie aeracji jest ogrzewana przez magmę przemieszczającą się z głębszych warstw Ziemi.
- B. Gejzer to źródło wody, która jest wyrzucana na powierzchnię ziemi na skutek ogrzania do temperatury wrzenia przez ciepło z wnętrza Ziemi.
- C. Gejzer to źródło wody, która wypływa ze studni artezyjskiej na skutek ciśnienia hydrostatycznego.

Wpisz określenia spośród podanych w nawiasach tak, aby zdanie prawidłowo opisywało powstawanie i występowanie gejzerów.

Sposób powstania gejzerów oznaczono (*literą A / literą B / literą C*) .....,
a ich miejsca występowania wskazano na mapie (*numerami 1, 3 i 5 / numerami 2, 4 i 6*)
.....

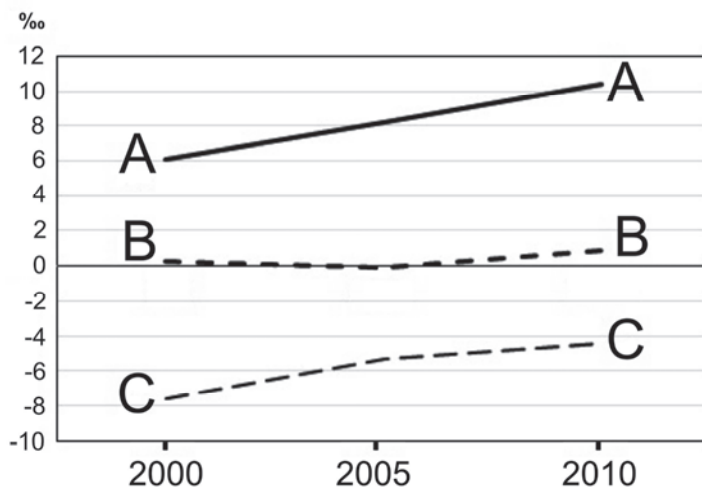
Zadanie 18. (1 pkt)

Zaznacz zestawienie, które najlepiej odzwierciedla następstwo występowania formacji roślinnych na półkuli północnej od sawanny po pustynię lodową na biegunie.

- A. Sawanna, step, półpustynie i pustynie, las mieszany, zarośla twarde, tajga, tundra, pustynia lodowa.
- B. Sawanna, półpustynie i pustynie, zarośla twarde, step, las mieszany, tundra, tajga, pustynia lodowa.
- C. Sawanna, półpustynie i pustynie, zarośla twarde, step, lasy liściaste i mieszane, tajga, tundra, pustynia lodowa.
- D. Sawanna, zarośla twarde, pustynie i półpustynie, stepy, lasy liściaste, tajga, tundra, pustynia lodowa.

Zadanie 19. (3 pkt)

Na wykresie liniami A, B, C przedstawiono zmiany wielkości przyrostu naturalnego ludności w ‰ dla trzech państw Europy w latach 2000–2010.

Na podstawie: *Rocznik Statystyki Międzynarodowej 2012*, Warszawa 2012.

a) Dobierz do każdej linii przedstawiającej zmiany wielkości przyrostu naturalnego właściwe państwo spośród podanych poniżej.

Francja   Irlandia   Polska   Ukraina

A .....

B .....

C .....

b) Podaj dwa przykłady zagrożeń wynikających z ujemnego przyrostu naturalnego ludności dla funkcjonowania społeczno-gospodarczego państwa, w którym to zjawisko zachodzi.

1. ....

.....

2. ....

.....

Zadanie 20. (2 pkt)

Uzupełnij tabelę. Do podanych miejsc kultu religijnego w Polsce dopisz religię lub wyznanie dla nich charakterystyczne.

Miejsca kultu religijnego	Religia lub wyznanie
Góra Grabarka, Jabłeczna	
Licheń, Kalwaria Zebrzydowska	
Kruszyniany, Bohoniki	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	17.	18.	19a)	19b)	20.
	Maks. liczba pkt	1	1	2	1	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 21. (2 pkt)

Na mapie numerami od 1 do 4 oznaczono wybrane państwa, które w przeszłości wchodziły w skład ZSRR.

Na podstawie: *Atlas geograficzny. Świat. Polska*, Warszawa 2005.

Uzupełnij tabelę. Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli numery, którymi oznaczono państwa na mapie, oraz informacje wybrane spośród zamieszczonych poniżej.

Najliczniejsza mniejszość narodowa:

fińska

polska

rosyjska

Rodzina językowa, z której wywodzi się język urzędowy państwa:

ałtajska

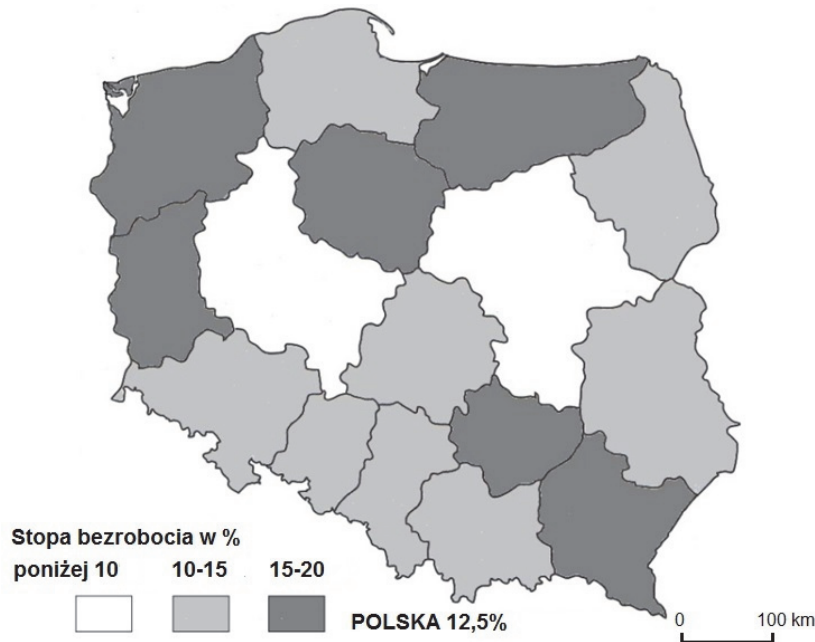
indoeuropejska

uralska

Państwo	Numer na mapie	Najliczniejsza mniejszość narodowa	Rodzina językowa, z której wywodzi się język urzędowy państwa
Litwa	.....	.....	.....
Estonia	.....	.....	.....

Zadanie 22. (3 pkt)

Na mapie przedstawiono stopę bezrobocia według województw w 2011 roku.

Na podstawie: *Mały Rocznik Statystyczny Polski 2012*, Warszawa 2012.

- a) Wyjaśnij, dlaczego poziom bezrobocia w województwach lubuskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim różni się od poziomu bezrobocia w województwach mazowieckim i wielkopolskim.

.....

.....

.....

.....

.....

- b) Wymień jedną zmianę korzystną i jedną zmianę niekorzystną, które – oprócz zjawiska bezrobocia – zaszły na rynku pracy w Polsce po 1990 r.

Zmiana korzystna:

.....

.....

Zmiana niekorzystna:

.....

.....

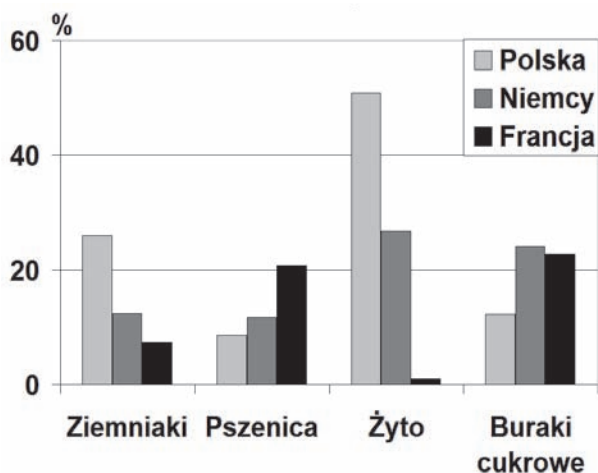
Wypełnia egzaminator	Nr zadania	21.	22a)	22b)
	Maks. liczba pkt	2	1	2
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 23. (1 pkt)

Na wykresach przedstawiono procentowy udział Polski, Niemiec i Francji w powierzchni upraw i w wielkości zbiorów ziemniaków, pszenicy, żyta i buraków cukrowych w Unii Europejskiej.

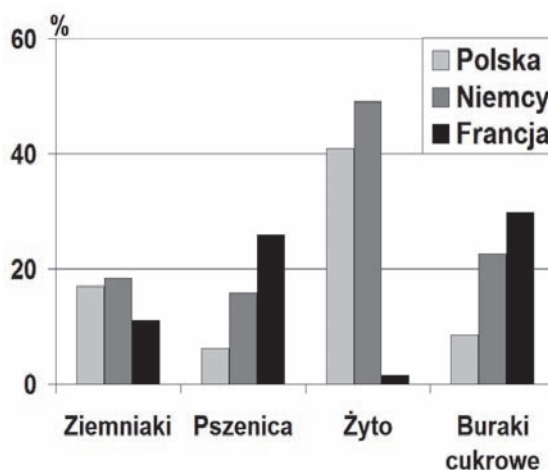
Wykres 1.

Powierzchnia uprawy ziemniaków, pszenicy, żyta i buraków cukrowych w Polsce, Niemczech i Francji jako odsetek całkowitej powierzchni upraw tych roślin w Unii Europejskiej

Wykres 2.

Zbiory ziemniaków, pszenicy, żyta i buraków cukrowych w Polsce, Niemczech i Francji jako odsetek zbiorów ogółem w Unii Europejskiej

Na podstawie: *Rocznik Statystyczny Rolnictwa 2010*, Warszawa 2010.

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Dane liczbowe przedstawione na wykresie 1. wskazują na lepsze warunki glebowe do rozwoju rolnictwa w Polsce niż w Niemczech i we Francji.	P	F
2.	Udział zbiorów żyta uprawianego w Polsce w zbiorach tej rośliny w Unii Europejskiej jest większy od udziału zbiorów ziemniaków uprawianych w Polsce w zbiorach tej rośliny w Unii Europejskiej.	P	F
3.	Plony żyta w Polsce są wyższe niż w Niemczech.	P	F

Zadanie 24. (2 pkt)

Wymień po jednym czynniku sprzyjającym prowadzeniu hodowli bydła – intensywnej w Europie Zachodniej i ekstensywnej w Argentynie.

Hodowla intensywna w Europie Zachodniej:

.....

.....

Hodowla ekstensywna w Argentynie:

.....

.....

Zadanie 25. (1 pkt)

W tabeli wymieniono trzy grupy wybranych produktów rolnych (A–C).

Wpisz do tabeli – obok każdej z grup produktów – nazwę właściwego państwa, które specjalizuje się w eksporcie tych produktów na rynek międzynarodowy. Dobierz państwa z niżej podanych.

	Argentyna	Holandia	Mongolia	Kanada
Produkty rolne				Państwo
A.	pszenica, jęczmień, mięso wołowe i wieprzowe, rzepak, ryby			
B.	mięso wołowe, wieprzowe i drobiowe, mleko i jego przetwory, ziemniaki, kwiaty			
C.	mięso wołowe, pszenica, kukurydza, nasiona słonecznika i soi, owoce cytrusowe			

Na podstawie: *Rocznik Statystyki Międzynarodowej 2012*, Warszawa 2012.

Zadanie 26. (3 pkt)

a) Wyjaśnij, na czym polega zmiana struktury przemysłu zachodząca w procesie restrukturyzacji.

.....

.....

.....

.....

b) Wyjaśnij, dlaczego w fazie wprowadzania procesu restrukturyzacji przemysłu w Polsce nastąpił spadek zatrudnienia w niektórych gałęziach przemysłu.

.....

.....

.....

.....

c) Wyjaśnij, dlaczego proces restrukturyzacji przemysłu sprzyja zmniejszeniu negatywnego oddziaływania przemysłu na środowisko przyrodnicze.

.....

.....

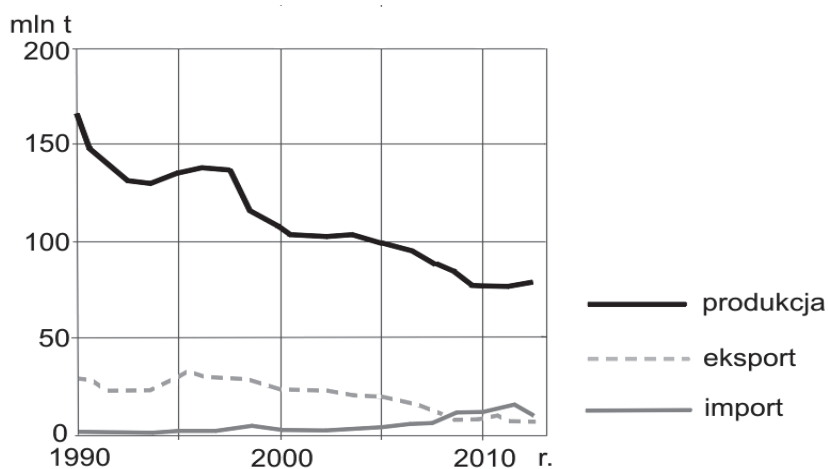
.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	23.	24.	25.	26a)	26b)	26c)
	Maks. liczba pkt	1	2	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt						

Materiał źródłowy do zadania 27.

Na wykresie przedstawiono dane dotyczące produkcji oraz eksportu i importu węgla kamiennego w Polsce w latach 1990–2012.

Na podstawie: K. Stala-Szlugaj, *Import węgla kamiennego do Polski*, www.sitg.pl

W tabeli przedstawiono produkcję energii elektrycznej w GWh w elektrowniach w Polsce w latach 2006 i 2012.

Rodzaj elektrowni	2006 r.	2012 r.
ogółem	160 848	159 853
elektrownie opalane węglem kamiennym	92 111	84 492
elektrownie opalane węglem brunatnym	53 518	55 592
elektrownie gazowe	4 046	4 485
elektrownie wiatrowe	69	3 954
elektrownie wodne	2 822	2 264

Na podstawie: www.pse.pl

Zadanie 27. (3 pkt)

a) Na podstawie wykresu i własnej wiedzy podaj trzy przyczyny tendencji zmian wielkości produkcji węgla kamiennego w Polsce w latach 2000–2010.

1. ....
2. ....
3. ....

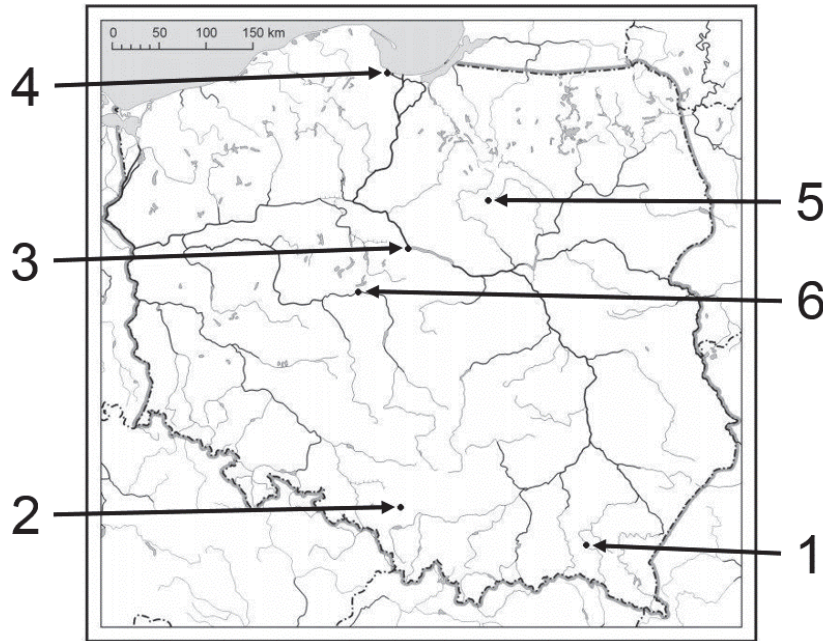
b) Na podstawie danych w tabeli wskaż rodzaj elektrowni, którego udział w strukturze wytwarzania energii elektrycznej w Polsce w 2012 r., w porównaniu do 2006 r., wzrósł najbardziej. Podaj przyczynę tego wzrostu.

- .....
- .....
- .....

Zadanie 28. (2 pkt)

Na mapie Polski numerami od 1 do 6 oznaczono miejsca, w których zlokalizowano zakłady przemysłowe podane poniżej:

- rafinerię w Gdańsku
- hutę aluminium w Koninie
- zakłady meblarskie w Krośnie
- fabrykę telewizorów w Mławie
- zakłady azotowe we Włocławku
- fabrykę samochodów w Tychach.

Uzupełnij brakujące komórki w tabeli. Wpisz:

- numery, którymi oznaczono na mapie położenie zakładów przemysłowych
- nazwy miast, w których zlokalizowano zakłady przemysłowe
- główne czynniki lokalizacji zakładów przemysłowych wybrane z podanych poniżej.

- A. zasoby wodne
- B. baza surowcowa
- C. infrastruktura techniczna
- D. kooperacja z zakładami przemysłu metalowego i hutniczego
- E. baza energetyczna

Zakład przemysłowy (wpisz numer)	Nazwa miasta, w którym zlokalizowano zakład przemysłowy	Główny czynnik lokalizacji (wpisz literę)
1.		
	Tychy	
		E

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	27a)	27b)	28.
	Maks. liczba pkt	2	1	2
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 29. (2 pkt)

W tabeli przedstawiono bilans węgla brunatnego w Polsce w wybranych latach.

Wyszczególnienie	2000	2005	2009	2013
	w tys. ton			
Przychód	59 497	61 637	57 152	66 152
Ze źródeł krajowych	59 497	61 637	57 122	65 957
wydobycie	59 484	61 637	57 108	65 849
zmniejszenie zapasów	13	–	14	108
Import	–	–	30	195
Rozchód	59 497	61 637	57 152	66 152
Zużycie krajowe	59 487	61 589	56 959	65 934
przetwarzanie na inne nośniki energii w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach	59 149	61 075	56 059	65 069
zużycie bezpośrednie	338	514	900	865
Zwiększenie zapasów	–	39	–	–
Eksport	9	8	68	218
Straty i różnice bilansowe	1	1	125	–

Na podstawie: *Rocznik Statystyczny Przemysłu*, Warszawa 2015.

Na podstawie tabeli sformułuj trzy wnioski dotyczące pozyskiwania i/lub wykorzystywania węgla brunatnego w Polsce.

1. ....
2. ....
3. ....

Zadanie 30. (2 pkt)

Przyporządkuj wymienionym regionom turystycznym Polski po dwa charakterystyczne obiekty, wybrane spośród podanych poniżej.

Regiony:

1. Sudety
2. Wyżyna Lubelska
3. Pojezierze Pomorskie

Obiekty:

- A. zamek Książ
- B. uzdrowisko Nałęczów
- C. Park Narodowy Borów Tucholskich
- D. Śnieżne Kotły
- E. Zamość z renesansową zabudową Starego Miasta
- F. Drawieński Park Narodowy

Regiony: 1. .... , ...

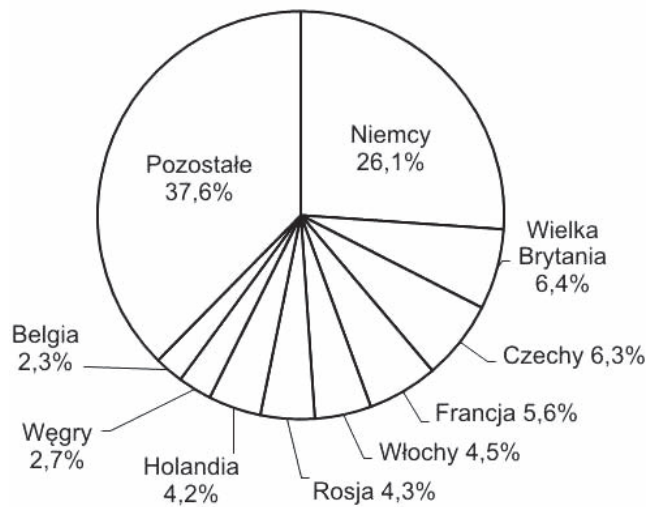
2. .... , ...

3. .... , ...

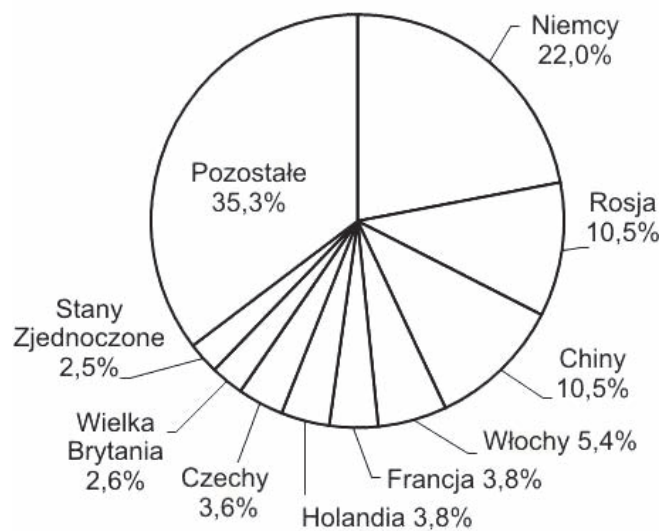
Zadanie 31. (2 pkt)

Na wykresach przedstawiono obroty handlu zagranicznego Polski w 2014 r. według głównych partnerów.

Eksport

Import

Na podstawie: *Mały Rocznik Statystyczny Polski 2015*, Warszawa 2015.

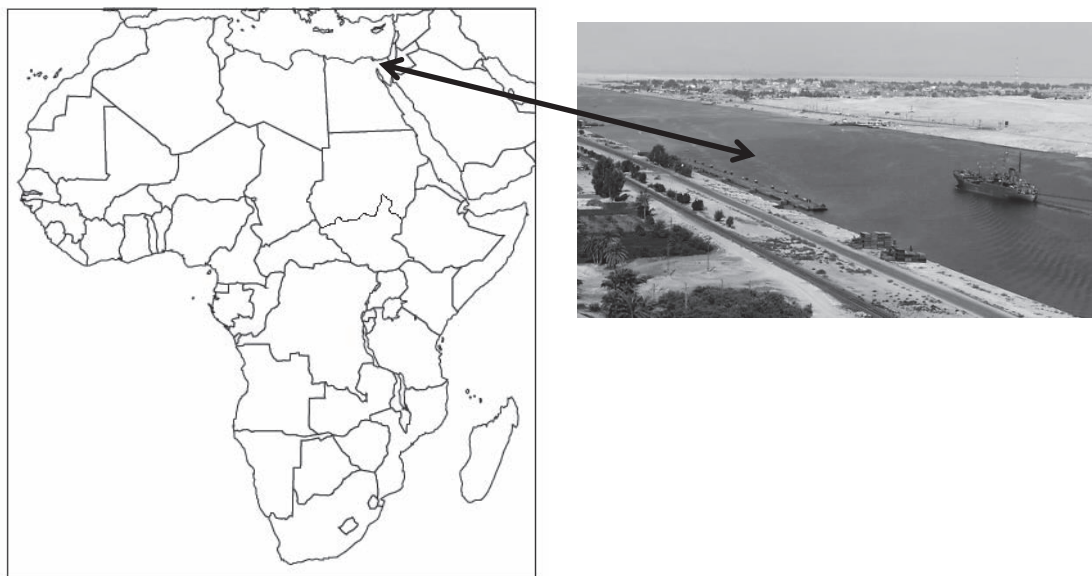
Podaj trzy cechy struktury handlu zagranicznego Polski według głównych partnerów handlowych w 2014 r.

1. ....
2. ....
3. ....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	29.	30.	31.
	Maks. liczba pkt	2	2	2
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 32. (3 pkt)

Na mapie wskazano położenie geograficzne przedstawionego na fotografii Kanału Sueskiego.

Na podstawie: *Atlas geograficzny świata*, Warszawa 2013; www.geoinzynieria.inzynieria.com

a) Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Największe utrudnienia dla ruchu statków płynących przez Morze Czerwone i Kanał Sueski, to

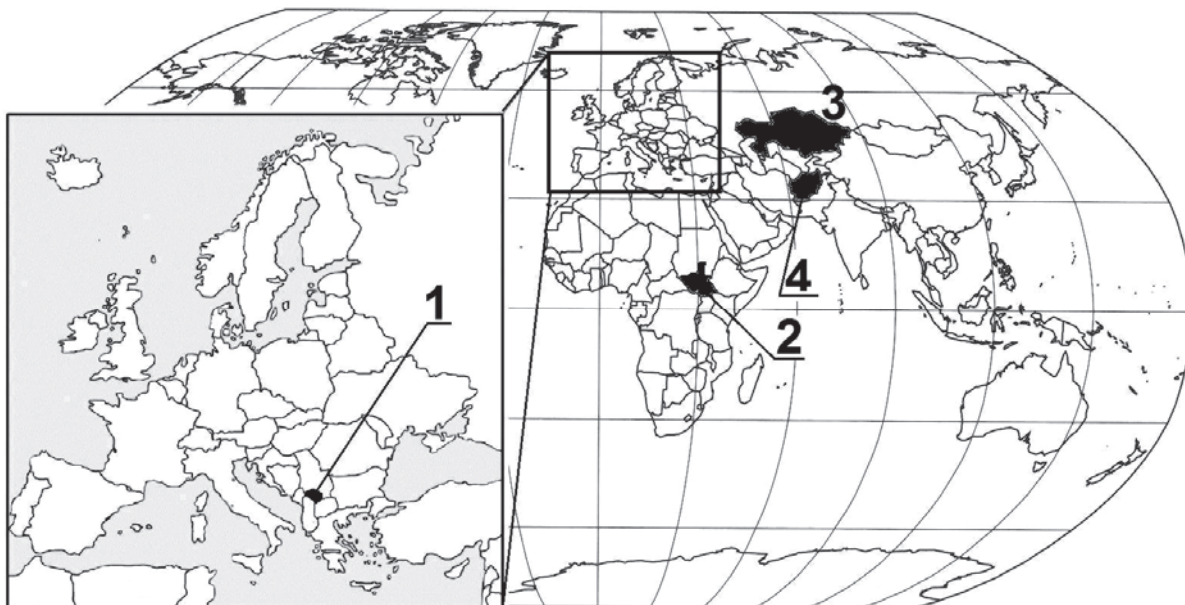
- A. wysoki stopień zasolenia Morza Czerwonego i wysokie pływy.
- B. zagrożenie atakami ze strony piratów i zagrożenie konfliktami zbrojnymi w regionie.
- C. występowanie silnych prądów morskich i liczne płycizny na szlaku morskim prowadzącym przez Morze Czerwone.
- D. spory między Arabią Saudyjską a Egiptem o kontrolę przewozów towarowych przez Morze Czerwone i Kanał Sueski.

b) Wykaż, podając dwa argumenty, że Kanał Sueski ma duże znaczenie dla gospodarki świata.

1. ....
.....
.....
.....
2. ....
.....
.....
.....

Zadanie 33. (2 pkt)

Na mapie numerami od 1 do 4 oznaczono wybrane państwa świata.

Na podstawie: *Atlas geograficzny świata. Liceum*, Wrocław 2012.

Poniżej podano wybrane informacje o niektórych państwach świata.

Dobierz do podanych informacji tylko te państwa spośród oznaczonych numerami na mapie, do których te informacje się odnoszą. Wpisz obok informacji o każdym państwie jego nazwę oraz numer oznaczający położenie państwa na mapie.

Informacje o państwie		Nazwa państwa	Numer na mapie
A.	Państwo, w którym większość ludności wyznaje islam. Wydzielone zostało z innego państwa w konsekwencji długoletniego konfliktu i działań zbrojnych. Nie jest uznawane przez wszystkie państwa świata.		
B.	Państwo, które powstało nie w wyniku działań zbrojnych, ale zostało proklamowane w warunkach pokojowych. Kilka lat po uzyskaniu suwerenności podjęto decyzję o przeniesieniu stolicy państwa.		
C.	Państwo, w którym liczebnie przeważają chrześcijanie. Pomimo uzyskania suwerenności sytuacja polityczna się nie ustabilizowała, do czego przyczyniają się spory o przygraniczne regiony naftowe.		

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	32a)	32b)	33.
	Maks. liczba pkt	1	2	2
	Uzyskana liczba pkt			

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

Arkusze do pobrania: [Arkuszmaturalny.pl](https://arkuszmaturalny.pl)

Książki do matury: sklep.maturalny.pl

